

Projectplan Roadburn Next Level– Brabant C

Voorwoord

In dit plan wordt beschreven hoe het festival Roadburn, een samenwerkingsverband van Roadburn, 013 en tal van kleinere partners, met financiële steun van o.a. Brabant C artistiek-inhoudelijke verdieping en uitbreiding wil realiseren. Om dit mogelijk te maken is tijdelijk extra financiering nodig. Uiteindelijk doel is om de artistieke groei en uitbreiding ook in de verdere toekomst te kunnen waarborgen, waardoor Roadburn haar wereldwijd unieke en sterke nummer 1 positie in de markt van de 'heavy' muziekstijlen kan behouden. Dit versterkt tevens het imago en de positionering van poppodium 013 en de stad Tilburg als 'the place to be' voor liefhebbers van heavy muziek en daarmee de Brabantse culturele infrastructuur.

Voor de Roadburn-editie van 2018 heeft Brabant C reeds een ontwikkelsubsidie toegekend, op basis waarvan de eerste ontwikkelstappen naar een next level gezet zijn. In dit document vindt u een terugblik op de Roadburn editie van 2018 en de opbrengst van de eerste investering in het bereiken van een next level en wordt beschreven welke plannen Roadburn voor de komende jaren heeft om de in 2018 ingezette ontwikkeling door te zetten tot een waar Roadburn Next Level.

1. Inleiding: de legacy van Brabant & de unieke positie van Roadburn

Roadburn is een wereldwijd toonaangevend festival voor de liefhebbers van (donkere) psychedelica, avant-garde metal, experimentele black-metal en "any other leftfield sonic pleasures that push the boundaries of music", dat in 013 en de binnenstad van Tilburg wordt geprogrammeerd. Roadburn.com begon in 1998 als webzine met aandacht voor stonerrock, trage en 'groovende' rock/metal, gebaseerd op jaren '70 bands als Black Sabbath. Stonerrock bands moeten het hebben van zware, meeslepende gitaarriffs, met een zeer ritmisch karakter. De pioniers binnen het stonerrock genre waren in de jaren '90 actief in het woestijngebied van Palm Desert, Zuid-Californië, om die reden wordt voor oer-stoner bands als Kyuss en Sleep ook wel de benaming 'Desert Rock' gebruikt. Andere invloedrijke scènes bevonden zich in Zweden en rondom Londen, maar ook Nederland, en met name Brabant, was al vroeg een serieuze speler binnen de stonerrock. Bands als 7Zuma7, 35007 en Candybar Planet uit Eindhoven en Astrosoniq uit Oss waren bepalend voor de ontwikkeling van het genre binnen en buiten Nederland. Roadburn richtte zich in het begin volledig op dit cult genre en aanverwante stijlen als doom metal, sludge en psychedelic rock.

Initiatiefnemers Walter Hoeijmakers en Jurgen van den Brand bouwden in korte tijd een wereldwijd netwerk op van muzikanten, liefhebbers en journalisten. De eerste onder de vlag van Roadburn georganiseerde festivals vonden vooral in de Brabantse poppodia 013 en de Effenaar plaats. Vanaf 2005 werd Tilburg de vaste uitvalsbasis en groeide het festival uit tot een meerdaags evenement met een aanzienlijke internationale fanbase. Het muzikale spectrum is sinds de start sterk verbreed. Genres als sludge, doom, heavy psych, avant-garde metal en black metal zijn stevig verankerd in Roadburns muzikale DNA. Uitstapjes naar acid folk, prog, free-jazz duistere electronica en hiphop worden niet geschuwd. Roadburn geeft hiermee een nieuwe invulling aan 'heavy music', een term die vooral verwijst naar de verschillende metal-stromingen, maar die ook op andere genres van toepassing is.

Astrosoniq uit Oss en de Eindhovense band The Devil's Blood hebben een belangrijke rol in de opbouw van een internationale creatieve community rondom Roadburn gespeeld. Beide bands hebben Brabant op de internationale metal-kaart gezet. Ze zijn ze een begrip binnen de Roadburn-community en een lichtend voorbeeld voor jonge bands die zich richten op space rock en heavy psych. Met name de spannende optredens van Astrosoniq, in binnen en buitenland, en hun eclectische platen, vormen een ijkpunt voor deze nieuwe generatie.

The Devil's Blood heeft het occulte rock genre eigenhandig artistiek en muzikaal vormgegeven en vele internationale bands geïnspireerd. Waarvoor één van de belangrijkste rockbands van dit moment, het Zweedse Ghost.

Roadburn is anno 2018 een vaste waarde binnen het Brabantse en zelfs internationale festivallandschap. Vier dagen in april ligt het epicentrum van de wereldwijde stonerrock, heavy psychedelica en avant-garde metal in Brabant. Voor de internationale bezoekers en pers is Roadburn een waar pelgrimsoord voor heavy muziek. Jaarlijks bezoeken ruim 15.000 bezoekers het festival, 66% daarvan is uit het buitenland afkomstig.

2. Missie, doelstelling, artistieke & zakelijke visie

Missie

Roadburn graaft, experimenteert en cureert en weet zich daarmee verzekerd van liefhebbers, media en aan de muziekindustrie gerelateerde bezoekers, die vanuit vijf continenten afreizen naar dit jaarlijkse festival. Ongeveer 66% van alle bezoekers is uit het buitenland afkomstig. Brabant verdient het om zo'n internationaal gerenommeerd festival te hebben, maar vooral ook om het te behouden. Met het behoud van Roadburn festival, behoudt Brabant de aanjager en spil binnen een internationale creatieve community van invloedrijke artiesten en urgente upcoming bands binnen de heavy muziekstijlen. Tevens behouden 013, Tilburg en daarmee Brabant bij zowel het (internationale) publiek als de bookers de status van hofleverancier en -afnemer van goede live concerten binnen de heavy muziek.

Doelstelling van de aanvraag

Doelstelling is om de nu al artistiek sterke positie van Roadburn festival te verdiepen en het festival logistiek, facilitair en zakelijk te versterken. Omdat er kansen liggen, maar ook omdat de internationale concurrentie groot is en toeneemt. Nieuwe festivals in steden als Berlijn, London, Stockholm en Brussel, kiezen deze periode juist, omdat Roadburn de magneet is waardoor bands uit bijvoorbeeld de VS naar Europa komen. Maar ook in de VS neemt de concurrentie in dezelfde periode toe, waardoor bands soms juist in de VS blijven. Deze nieuwe festivals bedreigen voorts nog de status van Roadburn als innovator en kartrekker van de scene niet. Ze concurreren echter zeker op het gebied van bezoekers en het aanbod van bepaalde bands, wat een prijsopdrijvend effect heeft.

Roadburn heeft onder liefhebbers van heavy muziek al een iconische status. Door muzikaal nog verder door te ontwikkelen en nog meer projecten te brengen, die alleen maar op Roadburn te horen en zien zijn, wordt Roadburns unieke positie verder versterkt en geborgd. Roadburn wordt als het ware als 'het bedevaartsoord van de heavy muziek', de plaats waar je als fan minimaal eens in je leven geweest moet zijn, gepositioneerd. Ooit was Roadburn de pionier en bijna enige in haar soort, met fans uit alle windstreken die naar Tilburg afreisden. Door de komst van concurrerende festivals haken er ook mensen af. Deze festivals programmeren de commercieel aantrekkelijke of doorgegroeiende acts, die jaren eerder al bij Roadburn speelden. Men

kan bepaalde favoriete bands dus dichterbij huis en dus goedkoper zien optreden. Het positieve van de toegenomen concurrentie is dat ook de fanbase van het genre en dus de markt enorm gegroeid is. Roadburn als dé innoverende pionier en een 'once in a lifetime experience' positioneren, garandeert dat Roadburn elk jaar, naast de echt trouwe fans, ook 'bedevaartsgangers' trekt. Door een dergelijke status zal Roadburn van voldoende bezoekers verzekerd blijven. Hierdoor kan deze prachtige viering van de heavy muziek bekostigd blijven én kan structureel in de ontwikkeling van de heavy muziek van de toekomst geïnvesteerd worden. Doel is om artistieke groei van Roadburn nu en in de toekomst te waarborgen, waardoor Roadburn haar wereldwijd unieke en sterke nummer 1 positie in de markt van de 'heavy' muziekstijlen behoudt en blijft waarmaken. Om dit doel te bereiken is met de editie van 2018 een eerste sprong naar een 'next level' gemaakt met o.a. het project 'San Diego Take Over', waarbij de hele San Diego scene, namelijk Earthless, Arctic, Harsh Toke, Joy, Petyr en Sacri Monti, op één festival samengebracht werd. Dat was een wereldwijde primeur. Naast dit project waren voor de editie 2018 de eerste compositieopdrachten bij Dagur Gonzales en Tómas ísdal, songschrijvers van de IJslandse Black Metal revelatie Misthyrming, en bij Oranssi Pazuzu en Dark Buddha Rising uit Finland uitgezet.

Om nog duidelijker richting te kunnen geven aan de compositieopdrachten en de artiesten tijd te gunnen voor hun compositie, zijn begin 2018 de opdrachten voor de composities voor de 2019 editie verstrekt aan Tom G. Warrior en aan Astrosoniq's mastermind Marcel van de Vondervoort en Ron Van Herpen (Astrosoniq/The Devil's Blood), Farida Lemouchi, Oeds Beydals en Job van de Zande van The Devil's Blood. Later in het jaar is een derde compositieopdracht voor de 2019 editie verstrekt aan de belangrijkste bands en muzikanten uit de uiterst creatieve en artistieke Nederlandse Black Metal scene. Het programma van de 2019 editie wordt in hoofdstuk 3 uitgebreid beschreven. De lijn van het verstrekken van compositieopdrachten aan relevante en vooruitstrevende artiesten en het organiseren van speciale one-off optredens door internationaal vermaarde bands die in 2018 is ingezet, zal ook de komende edities voortgezet worden. Roadburn staat wereldwijd al bekend als festival waar artiesten hun speciale projecten brengen. Door zelf compositieopdrachten te (blijven) verstrekken, iets wat in de popmuziek vrijwel nooit voorkomt, zet Roadburn zichzelf nog meer op een ander level dan alle concurrerende festivals binnen het genre. De aanvraag wordt ingediend om in de edities van 2019, 2020 en 2021 te kunnen investeren. Als deze gehonoreerd wordt kunnen de compositie opdrachten van de edities 2020, 2021 en 2022 gefinancierd worden. Bovendien kan o.a. een groots muziek-, mode-, en beeldende kunstproject met een belangrijke Amerikaanse artiest opgezet worden. Dit vergt grote investeringen en een verdere planningshorizon.

Artistieke visie

Roadburn is wereldwijd toonaangevend. Het publiek reist in april vanuit de hele wereld naar Tilburg om deel uit te maken van een internationale community van liefhebbers van en artiesten binnen de heavy muziekstijlen. Een bruisende community, met zeer specifieke muziekmaken, leefstijlen, dresscodes en tattoo-stijlen en een altijd respectvolle en vriendelijke insteek. Hoe vervaarlijk sommige fans er voor de buitenwereld ook uit mogen zien. In bijna 20 jaar tijd is Roadburn ook uitgegroeid tot een creatief platform. Een artistiek pelgrimsoord voor invloedrijke muzikanten, gezichtsbepalende en pionierende bands en jonge en urgente underground acts. Van langgekoesterde reünie shows tot exclusieve cultbands, van gerenommeerde headliners tot spraakmakende nieuwkomers, van eenmalige jamsessies tot speciale samenwerkingenprojecten. Roadburn is innovatief, inspirerend en een boegbeeld voor de scene, alsmede voor veel gelijkgestemde festivals. Daarnaast is Roadburn onlosmakelijk verbonden met poster- en videokunst en kent het festival jaarlijks exposities van gerenommeerde kunstenaars, die zich door het festival laten inspireren. Ook legt Roadburn zich toe op een uitgebreide randprogrammering, waarbij de aandacht vooral uitgaat naar paneldiscussies, meestal gericht op de veranderingen in de relevante muziekindustrie; Q&A's, luistersessies, documentaires en masterclasses. Kortom, Roadburn is een ware community, een broedplaats voor creativiteit, waarbij de beleving voor zowel de bands als de bezoekers voorop staat. Roadburn verbindt, verbreedert en zet zelf de artistieke lijnen uit, in plaats van trends te volgen. Illustratief voor de status die Roadburn onder muzikanten heeft, is het feit dat de op dit moment zeer hotte band Sleep bewust 2 speciale one-off optredens op Roadburn 2019 verkiest boven 2 zeer goed betaalde optredens op Coachella, misschien wel het belangrijkste popfestival van de VS: <https://www.loudersound.com/news/sleep-turned-down-coachella-to-play-roadburn>.

Roadburn heeft als artistieke doelstellingen:

- Het programmeren van de beste, meest veelzijdige en actuele heavy underground muziek line-up, bestaande uit, voornamelijk maar niet uitsluitend, genres als duistere electronica, sludge, heavy psych en black- en avant-garde metal.
- Het versterken van de leidende internationale positie die het festival al jaren heeft, met name door het inzetten op unieke, specifiek voor Roadburn gecreëerde artistieke content.
- Het investeren in de ontwikkeling van nationaal en internationaal talent, voornamelijk muzikaal, maar bijvoorbeeld ook op het gebied van vormgeving of visual arts.
- Het uitbouwen van de huidige festivalprogrammering en -structuur door het blijvend en nog sterker betrekken van de Tilburgse Spoorzone, waar onder andere drie muziekpodia, een expositieruimte en een festivaldorp zullen worden gerealiseerd.

Doel van deze aanvraag is om de vanaf 2018 ingezette lijn om Roadburn naar een 'next level' te brengen voort te zetten en te blijven investeren in artistieke groei door het verstrekken van compositieopdrachten aan relevante en vooruitstrevende artiesten en het organiseren van speciale one-off optredens door internationaal vermaarde bands. Hiermee zet Roadburn zichzelf nog meer op een ander level dan alle concurrerende festivals binnen het genre.

Zakelijke visie

Directe inkomsten uit ondernemen

Roadburn onderneemt graag en is daar succesvol in. Roadburn draaide tot 2018 voor 98% op eigen inkomsten en is al jaren uitverkocht. Het festival heeft beperkte fysieke mogelijkheden om substantieel te groeien voor wat betreft ticketverkoop, maar in 2019 groeit Roadburn toch met maar liefst 7% in bezoekersaantallen. Met de gehanteerde entreprijs resulteert dat direct in een substantiële groei aan ticketinkomsten en uiteraard in meer omzet uit horeca en merchandise verkoop. Voor 2020 en verder ziet de organisatie nog mogelijkheden om verder te groeien. De verwachting is dat Roadburn uitverkocht is wanneer de organisatie bij Brabant C haar plannen zal toelichten.

Met een doelgroep die gruwet van commerciële uitingen, is het nodig om een zeer uitgekende sponsorstrategie te volgen en op de juiste wijze te balanceren tussen het betrekken van sponsors enerzijds en het behouden van geloofwaardigheid bij de doelgroep anderzijds. Hoewel sponsoruitingen vanwege de erg kritische doelgroep niet gemakkelijk bij Roadburn passen, is de organisatie nu in gesprek met een erg interessante partij. Daarnaast heeft City Marketing Tilburg Roadburn wederom omarmd en gaat ook deze organisatie het festival sponsoren. Ook het Ondernemersfonds Tilburg heeft positief gereageerd, zij zien het belang van Roadburn voor de binnenstad en willen het ondersteunen. Een andere inkomstenbron is de verkoop van merchandise. Ongelooflijk hoeveel t-shirts, truien en andere zaken er elk jaar weer verkocht worden. De verkoop van merchandise vormt niet alleen een substantiële inkomstenbron, het is ook een fantastische marketingtool. Er lopen vele honderden mensen wereldwijd te pronken met Roadburn logo's en beeltenissen. Helaas blijkt het plan voor een festivaldorp ook voor 2019 niet haalbaar. De gemeente keurt het slapen naast het spoor af, waardoor het niet rendabel en zeker niet winstgevend te organiseren is. Wel heeft Roadburn een winstdeel in de stadscamping, waar veel bezoekers slapen. Er is eindelijk ook een hotel dat Roadburn een vergoeding geeft voor elke kamer die verhuurd wordt.

Toekomstgerichte visie

Een zakelijke visie is traditioneel gefocust op het verhogen van de eigen inkomsten, een groter publieksbereik, en het verwerven van meer sponsorgelden. In het voorgaande is beschreven dat Roadburn hier hard aan werkt. Wat Roadburn nu tevens nodig heeft is een stevige kwaliteitsimpuls, om verder te verdiepen en aan de top van haar scene te blijven staan. Op die manier blijft het voortbestaan van een wereldwijd uniek festival als waardevolle toevoeging voor de stad Tilburg, de provincie Brabant en het (inter)nationale cultuur- en festivalaanbod gewaarborgd. Bij deze aanvraag, waarbij de begroting niet het gehele festival, maar slechts de sprong naar een next level kan beslaan, lijkt het wellicht dat de subsidiebehoefte voor het faciliteren van de groei groot is ten opzichte van de eigen inkomsten. In het advies van de commissie voor Brabant C stond afgelopen jaar dat men nog weinig creativiteit zag als het gaat om het aanboren van alternatieve financiering naast traditionele, maar eindige, oplossingen als subsidieverzoeken en het afdekken van tekorten met eigen vermogen.

Hoe gemakkelijk zou het zijn om de commissie ervan te overtuigen dat Roadburn goede zakelijke stappen zet als Roadburn jaarlijks een subsidie van bijvoorbeeld 50% kreeg, bij andere culturele projecten een redelijk gangbaar percentage, en dat het streven was om dit te verlagen naar 25%.

Roadburn's zakelijke visie beweegt echter de andere kant op. Van min of meer geen subsidie tot de editie van 2018, wil de organisatie nu bouwen aan een evenement waarvan het logisch is dat het rijk, gemeente en de fondsen hier jaarlijks juist wél ondersteuning aan willen bieden. Waarbij vanaf 2021 een relatie met het rijk aangegaan wordt middels de vierjarige festivalsubsidie van het FPK, door het fonds zo'n 12,5% bij te laten dragen aan Roadburn. De eigen inkomstennorm is natuurlijk gemakkelijk te halen. De relatie met de gemeente is evident en de positie van Roadburn is vanwege de culturele en economische bijdrage aan de stad gerust solide te noemen. De compositie opdrachten en talrijke speciale projecten zijn goede aanleidingen om de fondsen te vragen om bij te dragen. Volgens het Roadburn team is deze zakelijke visie en strategie bijzonder kansrijk en effectief is en de enige manier om Roadburn voor de toekomst echt succesvol te laten zijn. De organisatie heeft de opdracht om duurzaam te zijn en om Roadburn nog mooier en succesvoller te laten worden. Dat vergt een investering uit publieke middelen, want welke organisatie kan requiems en andere muziek- of multimediale stukken laten componeren zonder publiek geld? In 2022, als er geen onderscheid meer gemaakt wordt tussen het 'basis festival' en een sprong naar een next level, maar het geheel bepaalt of Roadburn duurzaam is, verwacht de organisatie uit te komen op een begroting van ongeveer 1.2 miljoen. Daarvan komt bijna een miljoen, dus ruim 80%, uit eigen ondernemerschap voort. De overige inkomsten, een kleine 20%, worden door publieke middelen gevormd. Roadburn heeft er alle vertrouwen in dat deze ondersteuning langdurig en duurzaam zal zijn.

3. Terugblik op Roadburn editie 2018: de eerste stappen naar een next level

De editie van 2018 was een groot succes. Roadburn was met 15.634 bezoekers, waarvan 66% uit het buitenland afkomstig, wederom uitverkocht. 'Glorieuze aflevering Roadburn dompelt bezoeker onder in extatische ervaringen', kopte de Volkskrant daags na het festival: <https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/glorieuze-aflevering-roadburn-dompelt-bezoeker-onder-in-extatische-ervaringen~b94872e6/>.

De vernieuwing die Roadburn op vele fronten doorvoerde werd in deze recensie onderkend en geroemd. Door de hoogwaardige en veelzijdige programmering, de toevoeging van de unieke eigen artistieke content en de uitbreiding naar de Tilburgse Spoorzone is Roadburn's positie als internationaal toonaangevend festival voor zware en donkere muziekstijlen versterkt.

Unieke artistieke inhoud

De investeringen in de San Diego Take Over en de compositieopdrachten voor editie 2018 resulteerden in unieke artistiek-inhoudelijke programmering.

Met het project 'San Diego Take Over' bracht Roadburn verschillende bands uit de heavy psych scene van San Diego, Californië samen op het festival. Met in totaal twintig optredens gedurende vier dagen en door middel van een aantal bijzondere samenwerkingen met gastartiesten heft Roadburn deze muzikanten geïnspireerd, uitgedaagd en zijn er grenzen verlegd. Artist in Residence Earthless steeg tot grote hoogten tijdens in de eigen set, maar vooral in de jams die de band speelde met Japanse psychfolk groep Kikagaku Moyo (East Meets West Jam) en met krautrockpionier Damo Suzuki. Ook de optredens van Arctic, Joy, Petyr, Sacri Monti en Volcano waren van hoog niveau. De jamsessies op de skatebaan door Arctic en Harsh Toke, Petyr en Pharlee waren in het bijzonder spannend door de unieke locatie en de manier waarop de muzikanten en skaters elkaar opzochten en opzweepten. Voor de editie 2018 had Roadburn voor het eerst twee compositieopdrachten uitgezet bij creatives uit IJsland en Finland. Beide groepen muzikanten hebben een nieuw muziekstuk gecomponeerd, waarvan de premières op Roadburn plaatsvonden. De Finse muzikanten maken deel uit van de groepen Dark Buddha Rising en Oranssi Pazuzu en hebben hun krachten gebundeld onder de naam Waste Of Space Orchestra. Voor hun 10-delige compositie was door bevriende kunstenaars een bijpassende licht- en videoshow ontworpen. Voor de IJslandse opdrachten vroeg Roadburn de groep Misthyrming, die in

2016 als jongste artist in residence ooit een verpletterende indruk achterliet. De twee kernleden van Mistryring tekenden voor het concept van de compositie, die in samenwerking met andere IJslandse muzikanten uit de bands Nadra, Svartidaudi en Wormlust, verder ontwikkeld werd. Voor deze gelegenheid werd als naam Vanagandr gekozen, wat in oude IJslandse sagen de benaming is voor een reuzenwolf. Het nieuwe stuk kreeg als titel Sol An Varna mee, dat zoveel betekent als 'Zon Zonder Warmte'. Deze compositie liet zich ook het best omschrijven als een trip door de duisternis. Waste of Space Orchestra was de openingsact van het hoofdpodium op de openingsdag van Roadburn, waar Vanagandr op de slotdag de Main Stage aftrapte.

Logistieke & facilitaire versterking en randprogrammering

Om de toonaangevende positie van Roadburn te behouden en te versterken was, behalve een artistieke verdieping, ook een sprong naar een next level op logistiek en facilitair niveau noodzakelijk. Eén van de grootste klachten onder bezoekers waren sinds jaar en dag de lange rijen voor, en enorme drukte in, de kleinere zalen. Om die reden is een nieuw podium in de Koepelhal op de Spoorzone gecreëerd, die met een capaciteit van 1200 bezoekers een ideale tussenschakel vormde tussen de kleinere zalen als Jupiler Stage en Patronaat (ca 500-800 bezoekers) en de grote 013 Main Stage (3000 bezoekers). Voorwaarde was wel dat dit podium een vergelijkbare hoge productiestandaard zou bieden. In en rondom de Koepelhal werd tevens een nieuwe festivalomgeving gecreëerd met foodstands en merchandise- en vinylverkoop. Daarnaast werd de posterexpositie Full Bleed in de Koepelhal gepresenteerd, met werk van zowel internationaal gerenommeerde vormgevers als van lokaal en nationaal grafisch talent. In de naburige Hall Of Fame was eveneens een nieuw podium ingericht, dat zich met name richtte op internationale underground acts. Ook was de Hall Of Fame de uitvalsbasis van de San Diego Take Over met optredens in de concertzaal en unieke jams op de skatebaan, waar de Californische psych rockers zij aan zij stonden met Tilburgse skateboard talenten.

Talentontwikkeling

Roadburn staat bekend als plek waar jonge, veelbelovende underground artiesten uit binnen- en buitenland vaak voor het eerst worden gepresenteerd aan een breed publiek. Op het festival vervult het programma in Cul de Sac de functie van platform voor nieuw talent en in 2018 waren ook in het programma in Hall Of Fame enige showcase slots ingebouwd. Ieder jaar wordt één nieuwe Nederlandse groep onder de naam 'Roadburn Presents' voorgesteld aan de in ruime getale aanwezige internationale pers en muziekindustrie. Dit jaar werd de Utrechtse black metal groep Verwoed gepresenteerd. Met de panels en live interviews worden de creatieve drijfveren van Roadburns gezichtsbepalende muzikanten belicht en worden inzichten in belangrijke ontwikkelingen binnen de livemuziek- en festivalindustrie gedeeld. Interviews en panels waren er dit jaar onder andere met Cult Of Luna & Julie Christmas, de Heavy Psych beweging (East Meets West panel) en een aantal insiders uit de muziekindustrie. Voor komende jaren gaat Roadburn nog sterker inzetten op talentontwikkeling en wordt de samenwerking met de opleidingen in Brabant gezocht, in het bijzonder met de Metal Factory in Eindhoven en de Tilburgse RockAcademie.

Duurzame versterking van het Brabantse cultuursysteem

In het jury advies van Brabant C werd gesteld dat Roadburn, door de unieke positie die het festival inneemt in het Brabantse muzieklandschap, een significante bijdrage levert aan het Brabantse cultuurlandschap. Dit proces is sterk geïntensiveerd door de verschillende next level projecten, die allen garant stonden voor een hoogwaardige artistieke output en geoptimaliseerde publieksbeleving. Het is de verwachting dat deze opwaartse lijn, samen met de bestending van een compositieopdracht bij Brabantse muzikanten, een positieve weerslag zal hebben op de Brabantse heavy scene, ook buiten het festival om. Roadburn heeft haar weg naar een next level gevonden, dat wordt alom onderkend. Belangrijk dus om dit level voor de komende jaren vast te houden en uit te bouwen.

4. Programma editie 2019

Next Level: uitvoering compositieopdrachten editie 2019

Omdat 013 met Roadburn een ware voortrekkersrol vervult, is het van levensbelang dat een blijvend vertrouwen in juist de nieuwe generatie relevante artiesten getoond wordt. Men moet de kans geboden worden om zich muzikaal en artistiek te blijven ontwikkelen, daarmee het festival vooruit te sturen en vice versa. Deze bands zijn niet alleen door het festival geïnspireerd, ze hebben ook een nieuwe generatie beïnvloed die de weg naar Roadburn heeft weten te vinden.

Door Roadburn met unieke projecten naar een next level te brengen, wordt de culturele impact van het festival blijvend vergroot. De premières van speciaal voor Roadburn gecomponeerde muziek zullen op veel bijval van publiek en pers kunnen rekenen. Deze werken zullen hoogstwaarschijnlijk ook op andere internationale festivals worden uitgevoerd. Naar verwachting zal een deel van deze werken ook op plaat uitgebracht worden. De toevoeging 'commissioned by Roadburn' onderstreept de eigen artistieke output van het festival.

Om nog duidelijker richting te kunnen geven aan de compositieopdrachten en de artiesten tijd te gunnen voor hun compositie, is begin 2018 de opdracht voor de composities voor editie 2019 verstrekt. Het is de ambitie om jaarlijks 2 compositieopdrachten aan groepen muzikanten te verstrekken, maar voor de editie van 2019 is een derde opdracht uitgezet.

Compositieopdracht Tom G Warrior, Requiem 2019 (reeds gefinancierd door Brabant C)

Voor de editie van 2019 wilde Roadburn een speciale compositie opdracht aan een artiest verstrekken. Doel was om een samenwerking met een orkest aan te gaan en tot een speciaal gecomponeerd muziekstuk te komen. Wat past er dan beter bij een festival voor de liefhebbers van donkere psychedelica en avant-garde metal dan een heus requiem? De samenwerking met de geselecteerde artiest is een match made in heaven. Wie had durven en kunnen dromen dat Roadburns visie en wensen zo naadloos aansloten bij de wens en persoonlijke situatie van de artiest? Voor het componeren van het requiem, heeft Roadburn de Zwitser Thomas Gabriel Fisher oftewel Tom G Warrior gevraagd. In de jaren 80 heeft hij samen met Martin Eric Ain onder de noemer Hellhammer, en later Celtic Frost, het extreme metal genre artistiek en muzikaal voorgegeven.

De compositieopdracht stelt Tom G Warrior in staat om een langgekoesterde wens in vervulling te laten gaan. De sterke band tussen Tom G Warrior (RB curator 2010) en Roadburn speelt voor hem ook een belangrijke rol. Hij kan zich namelijk geen betere plek voorstellen om het requiem, met de vorig jaar onverwacht overleden Martin Eric Ain in gedachten, in première te laten

gaan. En wat blijkt; het eerste en derde deel van zijn requiem zijn nooit live uitgevoerd. Dit is dan ook een heuse wereldpremière op Roadburn 2019.

Tom G Warrior heeft als co-composer en arrangeur Florian Magnus Maier gevraagd. Een hoog aangeschreven componist en muzikant, die zijn sporen in zowel de heavy muziek, Spaanse flamenco als modern gecomponeerde muziek verdient heeft. (zie CV in de bijlage). Voor dit project wordt met het Metropole Orkest samengewerkt. Men is erg enthousiast over het requiem en draagt uit eigen budget een deel bij. Van dit requiem wordt vrijwel zeker een CD opgenomen, mogelijk worden er ook filmopnames ten behoeve van een DVD gemaakt.

Brabantse compositieopdracht 2019 (reeds gefinancierd door Brabant C)

Roadburn weet zich verzekerd van liefhebbers, media en muziekindustrie-gerelateerde bezoekers van over de hele wereld, maar ook van nationale- en internationale bands. Deze bands zijn niet alleen door het festival geïnspireerd, maar beïnvloeden op hun beurt ook een nieuwe generatie muzikanten, die hun weg naar Roadburn weten te vinden. Twee Brabantse bands, die een belangrijke rol in deze ontwikkeling hebben gespeeld, zijn het uit Oss afkomstige Astrosoniq en de Eindhovense band The Devil's Blood.

Beide bands zijn een begrip binnen de Roadburn community en een lichtend voorbeeld voor Nederlandse bands, die zich richten op space rock en heavy psych. Door een compositieopdracht uit te zetten bij Astrosoniq's mastermind Marcel van de Vondervoort en Ron van Herpen, de muzikale rechterhand van Selim bij The Devil's Blood, en Farida Lemouchi, Oeds Beydals en Job van de Zande, de overige leden van The Devil's Blood, bevestigt Roadburn de invloedrijke rol van beide bands.

Nederlandse Black Metal take-over

Naast de Brabantse compositieopdracht en het requiem van Tom G Warrior, is voor editie 2019 een derde compositieopdracht uitgezet. Nederland heeft een uiterst creatieve en artistieke Black Metal-scene, die middels haar experimenten het genre van nieuwe impulsen voorziet en zelfs naar een hoger plan tilt. De veelal jonge makers uit deze scene zijn o.a. afkomstig uit Tilburg, Utrecht, Nijmegen en Amsterdam. Onder de noemer Dodecahedron, Fluisteraars, Laster, Folteraar, Project Nefast, Terzij de Horde, Turia, Verwoed en Witte Wieven -en projecten als Iskander en Solar Temple- maken ze een spannende naam in de Europese underground en wordt er reikhalzend naar hun werk uitgekeken. Het is dan ook niet verwonderlijk dat deze bands in één adem worden genoemd met de Finse- en IJslandse bands die de eerste compositieopdrachten voor Roadburn 2018 hebben uitgevoerd. Om deze Nederlandse scene ook de artistieke erkenning te geven die ze verdient, zijn de belangrijkste bands en muzikanten gevraagd om samen een compositie te schrijven, die alle muzikale- en creatieve aspecten van deze scene met elkaar verbindt. Om de compositie van de juiste artistieke context te voorzien, zal er tijdens Roadburn 2019 een heuse Nederlandse Black Metal take-over plaats vinden in het Patronaat. Het Patronaat is in 2019 voor de laatste keer in gebruik, de nieuwe eigenaar AVEC heeft een andere bestemming voor het pand. Binnen Roadburn heeft de locatie het Patronaat een iconische status door de bijzondere setting met glas-in-lood-ramen. De zaal heeft op Roadburn menigmaal als startpunt in de carrière van nieuwe opkomende underground artiesten gediend. Het is dus zeker toepasselijk dat de internationaal aansprekende Nederlandse Black Metal scene in deze setting gepresenteerd wordt. Op zaterdag 13 april zullen Dodecahedron, Laster, Terzij de Horde, Turia, Witte Wieven en hopelijk ook Fluisteraars, de meest enigmatische band uit de Nederlandse scene die nog niet eerder heeft opgetreden, de verschillende muzikale invalshoeken van de scene voor het voetlicht brengen. De dag zal worden afgesloten met de uitvoering van de compositieopdracht, waarbij de toonaangevende muzikanten uit de optredende bands betrokken zijn. Op deze manier wordt de internationale Roadburn community, maar ook de pers en de industrie, getoond waarom deze scene zo belangrijk is. Maar ook wat Roadburn zo speciaal maakt: een festival dat met compositieopdrachten artistiek, creatief en financieel investeert in een (landelijke) scene. Het is nog niet eerder voorgekomen dat muzikanten uit deze Nederlandse scene zo nauw met elkaar hebben samengewerkt aan een dergelijk project. Tijdens de eerste gesprekken met de betrokken muzikanten, bleek namelijk dat niet iedereen elkaar persoonlijk kende. Ook hadden enkele bands niet eerder met elkaar samengespeeld, iets wat op Roadburn 2019 uiteindelijk gaat gebeuren! De bruisende energie en de vele ideeën die tijdens de verkennende gesprekken kwamen bovendien, hebben er voor gezorgd dat er nu intensief met elkaar wordt samengewerkt. En dat deze bands en muzikanten elkaar, de scene, maar ook Roadburn voortstuwen naar een next level.

Curatorschap editie 2019

Naast de programmering door Roadburn's eigen artistiek leider Walter Hoeijmakers en zijn team, wordt sinds 2008 een vooraanstaand muzikant uitgenodigd om het festival te cureren. Deze curator, die een gezichtsbepalende rol heeft gespeeld in de voor Roadburn belangrijke genres, stelt een deel van het programma samen. Die geprogrammeerde artiesten zijn op hun beurt bepalend voor de vorming van diens artistieke visie.

In 2019 is Tomas Lindberg, de zanger/frontman van het Zweedse At The Gates, de curator. Lindberg is een welkome gast op Roadburn, de afgelopen drie jaar heeft menig bezoeker met grote verwondering gezien hoe hij zich meestal voor het podium posteert om de meest uiteenlopende optredens te kunnen ondergaan. Als legendarische death metal pioniers is At The Gates misschien niet de eerste band die men met Roadburn associeert, maar Tomas Lindberg staat bekend als een 'tastemaker' met een eclectische muzieksmaak. Samen met artistiek directeur Walter Hoeijmakers zal hij Roadburns muzikale grenzen verder oprekken. Niet alleen zal At The Gates een baanbrekende, speciaal voor Roadburn gemaakte, show spelen, waar ze zich van een andere kant zullen laten zien, maar ook zal Lindberg's artistieke visie Roadburn naar een next level brengen. Waar menig Roadburn bezoeker verwacht dat Lindberg zijn metal-roots zal benadrukken, zal hij met name vooruitstrevende Scandinavische psychedelica, doom-pop en avant-garde/electronica programmeren, o.a. Anna Von Hausswolff, Orchestra Of Constant Distress, Henrik Palm, Gösta Berlings Saga en het Engelse LOOP.

Artist in Residence 2019: THOU

Sinds 2010 eert Roadburn de muzikaal meest inventieve en invloedrijke bands binnen de wereld van stoner, psychedelica en doom door middel van het aanbieden van een 'residency'.

Hiermee wordt het podium aan juist die bands, die nieuwe creatieve paden weten in te slaan, geboden.

Waar de artist in residence in eerste instantie de mogelijkheid werd geboden om drie verschillende optredens te doen, ligt vooral de nadruk op 'collaborations' en artistiek uitdagende optredens. De artist in residence krijgt zo de kans om te laten zien hoe veelzijdig men is en waarom men zo'n belangrijke rol in de ontwikkeling van het genre of de stijl waarin men zich beweegt heeft gespeeld. Hierdoor krijgt ook de artist in residence de kans om zich verder te ontwikkelen, net als de muzikanten bij de compositieopdracht. In het verleden hebben onder andere Enslaved & Shining, Circle, The Heads, Misthymring, Gnod en Earthless hun veelzijdige artistieke invalshoeken kunnen benadrukken door middel van hun residency op Roadburn. De 'artist in

residence' is inmiddels uitgegroeid tot een belangrijke en onderscheidende pijler van het festival. Er wordt jaarlijks reikhalzend uitgekeken naar wie deze eer te beurt valt, zowel door bezoekers, bands als de internationale pers. Dit jaar valt de eer te beurt aan de band THOU.

Het uit New Orleans afkomstige THOU heeft het sludge-genre de laatste jaren van vele nieuwe impulsen voorzien en laat zich daarbij niet hinderen door welke conventie dan ook. Dit jaar heeft de band zelfs vier verschillende albums uitgebracht, waarmee ze bewijst de creatief meest productieve en baanbrekende band in het genre te zijn. Tijdens de residency zal THOU deze platen als uitgangspunt nemen en zijn muzikale en artistieke grenzen verder verkennen, precies zoals het een artist in residence betaamt.

Talentontwikkeling en Brabantse artiesten

Roadburn stelt zich ten doel om blijvend een plek aan jonge, veelbelovende artiesten uit binnen- en buitenland te bieden. Artistiek leider Walter Hoeijmakers bezoekt jaarlijks toonaangevende underground festivals in IJsland en Noorwegen om nieuw talent te scouten en investeerde al vaak in opkomende (internationale) artiesten, ver voordat anderen dat deden. Als deze bands na een aantal jaren echt op vlieghoogte geraken, vinden ze vaak wederom hun weg naar de Roadburn podia. Door een compositieopdracht voor editie 2019 uit te zetten bij Astrosoniq's Marcel van de Vondervoort en Ron van Herpen, Farida Lemouchi, Oeds Beydals en Job van de Zande van The Devil's Blood, bevestigt Roadburn de invloedrijke rol van beide Brabantse bands. Een ander project waarbij Roadburn Brabantse artiesten de mogelijkheid biedt om artistiek verder te ontwikkelen is het beschreven Black Metal project Met de Metal Factory Eindhoven wordt aan een goede samenwerking gewerkt. Roadburn biedt een internationaal toonaangevende leeromgeving voor deze studenten. Het plan is om een bandproject Roadburn op te starten; een groep geselecteerde studenten wordt uitgedaagd om muziek te componeren, in te studeren en uit te voeren bij de editie 2020. Onderzocht wordt of deze groep met studenten van de Rockacademie aangevuld kan worden dan wel dat daarmee een eigen project opgestart wordt. Achteraf wordt er geëvalueerd en bepaald hoe dit project voor verdere jaren doorontwikkeld dient te worden, om het voor zowel studenten, de opleiding als Roadburn aantrekkelijk te maken en houden. Op het festival vervult het programma in Hall of Fame, gedeeltelijk samengesteld door junior booker Brent Oostrum, o.a. de functie van showcase voor nieuw talent. Ieder jaar wordt één nieuwe Nederlandse groep onder de naam 'Roadburn Presents' aan de in ruime getale aanwezige internationale pers en muziekindustrie voorgesteld. Met de panels en live interviews worden de creatieve drijfveren van Roadburns gezichtsbepalende muzikanten belicht en inzichten in belangrijke ontwikkelingen binnen de live muziek- en festivalindustrie gedeeld. De samenwerking met Hall Of Fame zal o.a. andere bestaan uit het organiseren van clinics of masterclasses. Hier kunnen internationaal gelouterde muzikanten hun kennis en ervaring delen met talenten uit de regio. De studenten van de Metal Factory en Rockacademie zullen worden uitgenodigd om hier kosteloos bij aanwezig te zijn.

5. Cultureel ondernemerschap, noodzaak van investering in artistieke groei en uitbreiding

De concurrentie binnen de hedendaagse internationale festivalmarkt is groot. Nieuwe festivals van gerenommeerde partijen binnen de markt van heavy muziekstijlen in steden als Berlijn, London, Stockholm en Brussel, maar ook in de VS, kiezen er bewust voor om in dezelfde periode als Roadburn actief te zijn.

Vooralsnog heeft Roadburn met afstand de status als dé innovator en kartrekker binnen deze scene. Door de komst van concurrerende festivals is er echter sprake van een strijd om de bezoekers en het aanbod van bepaalde bands. Dat laatste heeft een prijsopdrijvend effect. Uiteindelijk doel is om de artistieke groei en uitbreiding van Roadburn ook in de verdere toekomst te waarborgen, waardoor haar wereldwijd unieke en sterke nummer 1 positie in de markt van de 'heavy' muziekstijlen geconsolideerd wordt. Om dit doel te bereiken is het noodzakelijk om de in 2018 in gang gezette ontwikkeling voort te zetten. Om de toonaangevende positie van Roadburn te behouden en te versterken, zal het festival artistiek verder en dieper moeten reiken. De inhoudelijke plannen zijn in voorgaande paragrafen beschreven. Daarnaast is het nodig om het festival logistiek en facilitair te blijven versterken. Eén van de grootste klachten onder bezoekers betrof de lange rijen voor, en enorme drukte in, de kleinere zalen. Door het creëren van een nieuw groot podium in de Koepelhal, is al flink in het comfort en de concertbeleving geïnvesteerd. In 2020 wordt een derde podium in de Spoorzone gerealiseerd. Roadburn krijgt ook alle dagen de beschikking over de enorme en prachtige Wagenmakerij. Hier wordt vanaf komende editie een uitgebreid aanbod aan kunst en andere creatieve zaken gebracht.

Om te kunnen groeien is het voor Roadburn essentieel dat haar bezoekers in de (psychologische) nabijheid van het festival kunnen overnachten. Omdat alle hotels in Tilburg al snel volgeboekt zijn, neemt Roadburn een actieve rol om haar bezoekers elders onder te brengen. Al jaren organiseert Roadburn een pendeldienst tussen de verblijfsaccommodaties van de Beekse Bergen en 013. Vanaf 2019 wordt er ook nachtvervoer naar Eindhoven verzorgd, waardoor ook Eindhoven een aantrekkelijke verblijfsopstie voor bezoekers wordt. Mooie bijkomstigheid is dat dus ook Eindhoven economische vruchten van Roadburn plukt. Hetzelfde geldt voor andere delen van Brabant, waar vele Roadburners verblijven. In het voorgaande is uitgebreid beschreven welke nieuwe wegen ingeslagen worden. De wijze waarop, na een grondige analyse, de inhoudelijke expertise en het internationale netwerk van het artistieke team gecombineerd wordt met de inhoudelijke, zakelijke en productionele expertise en het internationale netwerk van 013, is een schoolvoorbeeld van cultureel ondernemen in de hedendaagse sector van live muziek en festivals.

Een duurzame toekomst

Roadburn heeft een duidelijke zakelijke visie en strategie, zoals in hoofdstuk 2 toegelicht is. Roadburn onderneemt, maar juist door de kwaliteitsimpuls, die op basis van deze aanvraag aan Roadburn gegeven kan worden, is het ook de verwachting dat Roadburn vanaf 2021 in aanmerking komt voor een meerjarige financiering door het rijk vanuit het Fonds Podiumkunsten in de volgende kunstenplan periode. De gezonde basis van Roadburn, het feit dat Roadburn ruim onder de eigen verdiensten norm zit en de sterke artistieke visie van Roadburn, die in de wereld van de popmuziek weinig gelijken kent, vormen de onderbouwing voor deze verwachting. Aangevuld met het gegeven dat popmuziek beduidend sterker in de belangstelling staat bij het fonds en de Raad voor Cultuur en dat men de geografische spreiding van aanvragers steeds meer van belang vindt. Om voor financiering

vanuit het rijk in aanmerking te komen zal Roadburn vanaf dan een eigen stichting vormen. Dat zal echter geen verschil in de innige samenwerking met 013 betekenen.